

28. I. 1948

Dňa 21. t. m. na porade so zástupcami Vysokoškolského zdravotného ústavu, Povereníctva zdravotníctva, sociálnej starostlivosti a predsedu Masarykovej ligy proti tuberkulóze prerokovali sa niektoré otázky, ktoré sa dotýkajú zlepšenia zdravotného stavu vysokoškolského študenta. Na základe návrhov prednesených zástupcami Vysokoškolského zdravotného ústavu, bude treba

1. sprisniť lekárske prehliadky vysokoškolského študentstva a keď to bude možné, urobiť prehliadky semestrálne, kým sa zdravotný stav vysokoškolského študentstva zreteľne nezlepší. Prijatie do internátov ako aj zápis na vysoké školy bude treba podmieniť potvrdením, že žiadateľ sa podrobil lekárskej prehliadke vo Vysokoškolskom zdravotnom ústave;

2. zvýšiť zdravotný dozor vo vysokoškolských internátoch, t. j. ustanoviť v štátnych vysokoškolských internátoch ústavných lekárov z radov asistentov na klinikách SU;

3. zaviesť vo vysokoškolských internátoch povinné stravovanie a len v osobitne odôvodnených prípadoch povoliť v tejto veci výnimku. Možnosť odhlásenia nech sa vzťahuje len na dobu prázdnin;

4. zriadiť diétnu menu podľa propozícií, ktoré VI odbor sekcie A už má, pričom bude treba urobiť opatrenia, aby diétna menza slúžila skutočne len na diétnu stravu odkázaným vysokoškolákom;

5. beriem na vedomie prísľub prof. dr. Čárskeho, že požiada Masarykovu ligu proti tuberkulóze, aby študenti postihnutí vážnejšími príznakmi pľúcnych chorôb, boli predbežne umiestnení v kaštieli v Pov. Bystrici, kým sa im bude môcť poskytnúť riadne sanatórne liečenie. V tejto veci píšem sám dr. Ivanovi Stodolovi a žiadam ho, aby Masarykova liga proti tuberkulóze vyšla našim úsiliam v ústrety;

6. umožniť systematickejšie štúdium poslucháčstva našich vysokých škôl tak, aby ich duševne ani telesne nevyčerpávalo prepliate štúdium pred skúškami. To znamená postupne zaviesť v internátoch prísnejší poriadok, ale tiež rozšíriť dobu štúdia na našich vysokých školách. Myslím, že by bolo vhodné obrátiť sa na rektorov našich vysokých škôl so žiadosťou, aby sa začalo včasnšie prednášať, prísnejšie sa dbalo na účasť poslucháčov na prednáškach menovite u tej časti študentstva, ktoré požíva štátne štipendium (štipendia dáva štát na štúdium);

7. všetky tieto opatrenia, pokiaľ budú publikované alebo aj intimované, nech sú uvádzané, že sú konštruované na základe dohovoru s Vysokoškolským zdravotným ústavom a v záujme zlepšenia zdravotného stavu študentstva a orgány vysokoškolského študentstva nech sú vopred vyzumené o nich, ako aj požiadané o pomoc pri ich uskutočňovaní. Poriadok v internátoch nech sa zavádza pomocou študentských samospráv. Ide skrátka o to, aby sme sa neuspokojili len vrchnostenskými príkazmi, ktoré by študentstvo prijalo bez porozumenia, dokonca s odporom. I postihnutí študenti musia si byť vedomí toho, že tieto opatrenia sa uskutočňujú v záujme študentstva samotného.

Povereník:
L. Novomeský

Už koncom roka 1947 niektorí známi signalizovali povereníkovi školstva znepokojujúci zdravotný stav študentskej mládeže, najmä vysokoškolákov. Preto 9. I. 1948 dáva pokyn VI. odboru PŠO (sociálna starostlivosť o školskú mládež a kult. styky so zahraničím), aby zorganizoval návštevu zodpovedných a informovaných predstaviteľov zdravotných ústavov, „ktorí by mi v krátkosti vylíčili zdravotný stav vysokoškolského študentstva a prišli s pripravenými návrhmi na upravenie tohto stavu“. Návrhy mali ovládať celú problematiku, aby sa na porade prerokovali už len možnosti realizácie jednotlivých návrhov.

Porada sa konala už 15. I. za účasti prof. K. Čárskeho, zástupcov príslušných povereníctiev, riaditeľov internátov ap. 21. I. sa uskutočnila ďalšia porada za väčšej

účasti zdravotníckych pracovníkov a jej účastníci prijali Opatrenia na zlepšenie zdravotných pomerov vysokoškolského študentstva. Povereník ich 28. I. zhrnul do citovaných siedmich bodov. V ten istý deň informoval aj doc. MUDr. Ivana Stodolu, vtedajšieho úradujúceho podpredsedu Ústredia Masarykovej ligy proti tbc. (ináč známeho dramatika) o prijatých opatreniach a zdôraznil, že jedno z nich sa dá uskutočniť „len pri jeho láskavej podpore. Ide o to, aby študenti, u ktorých Vysokoškolský zdravotný ústav zistí otvorenú tuberkulózu, boli *okamžite* poslaní na liečenie“. Prosí ho, aby si osvojil Čárskeho žiadosť a postihnutých vysokoškolákov, kým ich prijmú do sanatórneho liečenia, predbežne umiestnil v kaštieli v Považskej Bystrici. Je to asi 30—35 prípadov, ale „pre mňa je naliehavé uskutočnenie tohto opatrenia preto, aby študenti s otvorenými nemocami neboli medzi ostatnými, dokonca v internátoch“.

Stodola odpovedal 3. II. 1948, že v Masarykovej lige vedia o situácii, do kaštieľa v Pov. Podhradí ich však umiestniť nemôžu, lebo podľa povahy choroby ich treba zadeliť do nížinných alebo vysokohorských sanatórií. V každom prípade ich umiestnia tak, ako len najlepšie vedia...